

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS

Stegne 7
1000 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 8.12.2022

Zadeva: **Pripombe SOEK k predlogu novega Splošnega akta o razvrstitvi programov v javnih komunikacijskih omrežjih, namenjenih za distribucijo digitalnih televizijskih storitev**

Zveza: Objava na spletni strani AKOS z dne 8.11.2022¹. Sklicna številka: **0073-17/2022**.

Spoštovani,

v Sekciji operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK)², pri Združenju za informatiko in telekomunikacije (ZIT) pri Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) smo preučili predlog novega Splošnega akta o razvrstitvi programov v javnih komunikacijskih omrežjih, namenjenih za distribucijo digitalnih televizijskih storitev (splošni akt), ki ga je naslovni organ objavil 8.11.2022.

Uvodoma opozarjamo na pomanjkljivo objavo predlaganih sprememb splošnega akta, saj ni nobene obrazložitve in torej ni jasno, katera merila je »zakonodajalec« oziroma predlagatelj akta upošteval, kateri interesi so bili upoštevani in kakšni cilji se zasledujejo, ko se posega v svobodno gospodarsko pobudo in interes potrošnikov. Zgolj objava osnutka besedila predlaganega akta bi bila primerna samo v primeru, da v njem glede na prej veljavnega ne bi bilo nobenih sprememb, ali pa bi bile te minimalne in vezane izključno na določila novega ZEKom-2, ki je bil v ustrezni javni obravnavi. V predlogu novega splošnega akta so namreč pri pravilih o razvrstitvi programov določene novosti, za katere ne vidimo koristi za končne uporabnike (pravzaprav je več škode kot koristi) in ki po našem mnenju presegajo cilj, za katerega je splošni akt namenjen. SOEK člani menimo, da so TV programske sheme pri posameznem operaterju jasne in pregledne (in k temu bi morali stremeti tudi predpisi), prav tako SOEK člani ne beležijo pripomb s strani končnih uporabnikov, zato menimo, da ni potrebe po dodatnih pravilih za razvrščanje posameznih televizijskih programov, kot je predlagano v navedenem splošnem aktu. Načeloma imamo nacionalni operaterji televizijske programe lokalnega značaja umeščene v jasno ločenem žanrskem razredu za lokalne programe, saj ti niso v enaki meri namenjeni obči populaciji na nacionalni ravni, še vedno pa lahko do njih dostopajo vsi naročniki posameznega operaterja. Prav tako vsi operaterji omogočamo vsakemu naročniku, da posamezni program, ki se nanj ciljno nanaša, prestavi med priljubljene programe oz. kamor želi. Vsled navedenemu prosimo za pojasnilo, kakšni so razlogi, za

¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-pripravila-predlog-novega-splosnega-akta-o-razvrstitvi-programov-v-javnih-komunikacijskih-omrezjih-namenjenih-za-distribucijo-digitalnih-televizijskih-storitev>

² Člani: A1 Slovenija, d.d., Telekom Slovenije, d.d., Telemach, d.o.o., HOT mobil, d.o.o., T-2, d.o.o.

naložitev posameznih dodatnih obveznosti operaterjem v 4. členu splošnega akta. Samo tako se namreč lahko ustrezno izjasnimo o utemeljenosti in sorazmernosti ukrepov.

TV sheme operaterjev z nacionalno prisotnostjo ne morejo biti prilagojene na vsako lokalno skupnost ali narodnost končnih uporabnikov, kot to namiguje besedilo predloga splošnega akta. Obveznost uvrščanja konkretnega lokalnega programa je torej smiselna samo za operaterja, ki ponuja storitve izključno na območju, kjer je ciljna publika konkretnega izdajatelja lokalnega programa. Nacionalni operaterji stremimo k temu, da so sheme pregledne in povprečnemu uporabniku čim bolj uporabne. Opozoriti velja tudi, da so programska mesta predmet obstoječih pogodb z izdajatelji in zato ima lahko vsakršno arbitrarno omejevanje pravice operaterja, da samostojno razporeja programe v TV shemi, znatne gospodarske posledice. Če je na primer cilj umeščanja programa avtohtone narodne skupnosti na prvih 15 mest, da bi prebivalci teh narodnih skupnosti na področju, kjer so v Sloveniji avtohtone narodne skupnosti, lažje našli ta program, bi se dalo ta cilj doseči tudi brez poseganje v ustavno varovano svobodno gospodarsko pobudo - npr. z obveščanjem o začetnem mestu v shemi na prodajnih mestih na teh območjih in z navodili za prestavitve programa v jeziku teh skupnosti. Ni pa jasno, od kod predlagatelju podatek, da ima sicer trenutno ta skupina prebivalcev sploh težave z odkrivanjem teh programov oziroma od kod arbitrarno določeno programsko mesto 15 ali 30 kot mejnik transparentnega razvrščanja. Veliko bolj jasno in uporabnikom prijazno je npr. da so vsi programi lokalnega pomena razvrščeni na enem mestu, ki je jasno ločeno od ostalih žanrskih programov, kot pa če je na 27. mestu med dvema tujima programoma s filmi in reality showi in ločen od ostalih programov lokalnega pomena.

Poleg tega tudi ni nujno, da se trenutno veljavni akt spreminja, saj razvrščanje v programskih shemah izgublja pomen zaradi sodobnih tehnologij glasovnega izbiranja in priporočilnih funkcij.

Nadalje želimo opozoriti, da pred nastavljanje programskih mest tehnično ni vedno mogoče. Pri kabliski televiziji (Conax karticah) se programi razvrstijo po določenem frekvenčnem spektru in jih ni mogoče drugače nastaviti. Nekateri proizvajalci televizorjev nimajo omogočenega razvrščanja programov po programskih mestih ampak samo po frekvencah. Prav tako pri kabliski televiziji, ki ne temelji na IP platformi, nastane težava pri spreminjanju programskih mest v TV shemi, saj se le te ne spremenijo »daljinsko«, ampak jih mora končni uporabnik spremeniti sam, tako da na TV sprejemniku ponovno poišče TV programe. Končni uporabniki imajo tudi različne proizvajalce televizorjev, ki imajo različno programsko opremo. Nekateri imajo narejeno avtomatsko posodabljanje sheme in tistim se bo na televizijskih sprejemnikih izpisalo, da je potrebno na novo opraviti iskanje. Nekateri pa imajo to izključeno in se bo sprememba videla šele, ko bodo sami izvedli ponovno iskanje TV programov. Končni uporabniki pa si največkrat tudi nastavijo listo programov po svojih željah in sami uvrščajo programe, ker jim to televizijski sprejemnik omogoča. Vsaka taka sprememba s strani operaterja, kakršna bi bila skladna s predlaganim splošnim aktom, pa bi jim potem v celoti porušila njihove nastavitve. Zaključimo lahko, da bomo v primeru sprememb programskih mest na kabliskem sistemu, ki uporablja Conax pri končnih strankah naleteli na veliko nezadovoljstvo, ter zelo obremenili klicne centre za pomoč uporabnikom in servisne službe operaterjev, saj bodo strankam morali pomagati pri nastavitvi programskih mest.

Predlagamo torej, da se ohrani besedilo dosedanjega drugega odstavka 4. člena splošnega akta:

»(2) Operater mora pri razvrščanju televizijskih programov ves čas upoštevati naslednja pravila:

1. televizijski program Televizija Slovenija 1 /SLO1/, ki ga izdaja javni zavod RTV Slovenija, mora biti uvrščen na prvo začetno programsko mesto;
2. televizijski program Televizija Slovenija 2 /SLO2/, ki ga izdaja javni zavod RTV Slovenija, mora biti uvrščen na drugo začetno programsko mesto.«

Določbi prvega in drugega odstavka 4. člena predlaganega akta pa **naj se črtata**.

Nadalje predlagamo, da se določbo tretjega odstavka 4. člena v delu, v katerem se določa obveznost operaterja uvrstiti bolj kakovostni program na višje programsko mesto, dopolni na

način, da se navedena obveznost izključi v primeru, ko operater sicer razširja televizijske programe v različnih ločljivostih, vendar pa tehnična povezava posameznih uporabnikov ne omogoča razširjanja v naprednejši ločljivosti.
SOEK predloga naslednjo dopolnitev:

*(3) V primeru, ko operater televizijski program prek posameznega omrežja razširja na več načinov (na primer z različnimi razločljivostmi), mora program v bolj kakovostnem načinu (na primer z višjo razločljivostjo) uvrstiti na višje programsko mesto od programa, ki ga razširja v manj kakovostnem načinu (na primer z nižjo razločljivostjo) v primeru, da omrežje in infrastruktura operaterja to tehnično omogoča in so na voljo zadostne proste kapacitete. **Ta obveznost ne velja za programe v testnem načinu razširjanja in v primeru, ko tehnična povezava tega ne omogoča.***

Glede na vse navedeno menimo, da je za predlagane spremembe potreben tehten premislek in posvet z zainteresirano javnostjo, kjer bi se preučilo možnosti v okviru javnega interesa in interesa končnih uporabnikov preden se sprejme neživljenjske spremembe, ki bi na trgu utegnile povzročiti materialno škodo.

S spoštovanjem,

Martina Denovnik
Predsednica SOEK

Nenad Šutanovac, direktor
Združenje za informatiko in telekomunikacije pri GZS

